

Brüsszel, 2026. április 10.
(OR. en, de, hr, hu, sk, sl)

Intézményközi referenciaszám:
2023/0226 (COD)

7616/26
ADD 1

CODEC 511
AGRI 205
AGRILEG 62
ENV 268

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Tervezet – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az egyes új génkezelési technikák útján nyert növényekről és a belőlük származó termékekről, valamint az (EU) 2017/625 rendelet módosításáról (első olvasat) – A Tanács első olvasatban kialakított álláspontjának és a Tanács indokolásának elfogadása = Nyilatkozatok

Horvátország az alábbi nyilatkozatnak a Tanács jegyzőkönyvében való rögzítését kérte

A Horvát Köztársaság ismételten kifejezésre juttatja álláspontját, miszerint az egyes új génkezelési technikák útján nyert növényekről és a belőlük származó élelmiszerekről és takarmányokról, valamint az (EU) 2017/625 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot megfelelően mérlegelni kell a következő három fő szempontból: mezőgazdaság, környezetvédelem és egészségügy. Figyelembe kell továbbá venni a közvéleményt, és biztosítani kell a fogyasztók megfelelő védelmét, valamint a „választás szabadságához” való jogukat.

A Horvát Köztársaság támogatja a tudományos ismereteken és a lehetséges előnyök számbavételén alapuló döntéshozatali folyamatot. Ezzel egyidejűleg fenn kell tartani az emberi egészség, az állati egészség és a környezet magas szintű védelmét a fenntartható mezőgazdaság és élelmiszer-termelés védelme mellett.

A Horvát Köztársaság fel kívánja hívni a figyelmet a következő alapvető aggályokra, amelyeknek a szövegről folytatott tárgyalások során is hangot adott:

1. A szubszidiaritás elvével összhangban a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy úgy határozzanak, hogy területükön korlátozzák vagy megtiltják az NGT-növények termesztését.
2. Az elővigyázatosság elve nem biztosított megfelelően a fogyasztóvédelem, a címkézés és az összes NGT-termék nyomkövethetősége tekintetében.
3. Nincsenek érvényben intézkedések az NGT-növények általi potenciális környezetszennyezés megelőzésére, sem kompenzációs mechanizmusok károk esetére, különösen az ökológiai termeléssel kapcsolatban.

Ennélfogva a Horvát Köztársaság nem tudja támogatni az egyes új génkezelési technikák útján nyert növényekről és a belőlük származó élelmiszerekről és takarmányokról szóló rendelet elfogadását, mivel nem került sor az említett elemek kielégítő kezelésére.

Magyarország az alábbi nyilatkozatnak a Tanács jegyzőkönyvében való rögzítését kérte

Magyarország fontosnak tartja az innovációt a mezőgazdaságban, ideértve új technológiák alkalmazását is, amelyek alkalmasak az olyan kulcsfontosságú kihívások kezelésére, mint az éghajlatváltozás, az élelmezésbiztonság és a fenntarthatóság. Az új génkezelési eljárások kapcsán elismerjük egy egyértelmű, átlátható és szilárd jogi keret létrehozásának szükségességét, ami biztosítja, hogy az ezen új eljárásokkal létrehozott szervezetek felhasználása ne jelentsen kockázatot a környezetre, az emberi és állati egészségre, illetve megfelelően figyelembe vegye mind a fogyasztók, mind a termelők érdekeit.

A tervezet vitája során az elmúlt három évben Magyarország azon az állásponton volt, hogy a tervezet koncepcionálisan hibás, hiszen az NGT1 és NGT2 kategóriába tartozó növények elkülönítése kapcsán nem a növény újonnan létrehozott tulajdonságait és/vagy azok lehetséges kockázatait veszi figyelembe, hanem kizárólag molekuláris alapon, a módosítások típusán, mértékén és számán alapuló megkülönböztetést alkalmaz. Magyarország mindvégig jelezte a tervezettel kapcsolatos aggályait és következetesen kérte az alábbi kulcsfontosságú elemek beépítését a szabályozási javaslatba:

- Az elővigyázatosság elvének figyelembe vétele, és esetről esetre történő megközelítés alkalmazása, ami biztosítja, hogy minden NGT-növényt a forgalomba kerülés előtt tudományos kockázatértékelésnek vessenek alá;
- Az összes NGT termék kötelező jelölése a nyomonkövethetőség biztosítása és a fogyasztók tájékozott választáshoz való jogának garantálása érdekében;
- Magyarország nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettségeinek való megfelelés biztosítása;
- A szubszidiaritás elvének figyelembe vétele, a tagállami önrendelkezés biztosítása minden NGT növény esetében;

Mivel a tervezet végleges szövege nem ad megfelelő válaszokat az általunk felvetett aggályokra Magyarország nem tudja támogatni annak elfogadását.

Ausztria az alábbi nyilatkozatnak a Tanács jegyzőkönyvében való rögzítését kérte

Ausztria alapvetően elismeri az új génkezelési technikákban (NGT) esetlegesen rejlő potenciált. E technikák ugyanakkor potenciális kockázatokat is rejtenek.

Ausztria üdvözi, hogy a 2. kategóriájú NGT-növények esetében továbbra is lehetséges a termesztésből való kimaradás. A végleges szövegben ugyanakkor nem sikerült elosztatni az Ausztria által több ízben felvetett főbb aggályokat. Ezeket az aggályokat az alábbiakban ismertetjük:

- Ausztria szerint mind az elővigyázatosság elvével, mind a Cartagena Jegyzőkönyvvel ellentétben az, hogy nem kerül sor kockázatértékelésre az 1. kategóriájú NGT-növények és -termékek esetében.
- Ausztria ezenkívül úgy véli, hogy a fogyasztóknak joguk van a tájékoztatáshoz és a szabad választáshoz. E szabad választást jelentősen korlátozza, hogy az 1. kategóriájú NGT-növényekből származó termékek esetében (a növényi szaporítóanyagok kivételével) nincs címkézési követelmény, amit ezért elfogadhatatlannak tartunk.
- Ausztria kifejezetten üdvözi az NGT-növények és az azokból származó termékek biogazdálkodásban való felhasználásának javasolt tilalmát. Ez azonban felveti a kérdést, hogy ezt hogyan lehet megvalósítani az 1. kategóriájú NGT-növényekből származó termékek – többek között a takarmányok – címkézése nélkül úgy, hogy az ne keletkeztessen jelentős további költségeket a mezőgazdasági ágazat számára.
- Félő, hogy az NGT-növények szabadalmaztatására vonatkozó lehetőség negatív hatásokkal járhat a nemesítéssel foglalkozó kis- és középvállalkozásokra nézve, esetlegesen kiszorítva őket a piacról. A végleges szövegben a szabadalmakra vonatkozó átláthatósági rendelkezések Ausztria szerint nem osztatják el a kérdést övező alapvető aggályokat, és a jogbiztonságot sem garantálják.
- Ausztria úgy véli, hogy az I. mellékletben meghatározott egyenértékűségi kritériumok nélkülözik a tudományos megalapozottságot. Az ismételten felvetett aggályok ellenére ez idáig nem került sor annak tudományos indoklására, hogy e kritériumok miért biztosítanak egyenértékűséget a hagyományos nemesítéssel. Ausztria ezenkívül rá kíván mutatni arra, hogy az egyenértékűségi kritériumok tekintetében az I. melléklet jelentősen eltér a Tanács tárgyalási megbízásától. Ez a helyzet különösen azzal kapcsolatban, hogy az intronokban és a szabályozó szekvenciákban végrehajtott géntechnológiai módosításokra nem vonatkozik a meghatározott felső korlát. Ausztria szerint ehhez a szöveggel kapcsolatos végső szavazás előtt további megbeszélésekre lett volna szükség.

A fentiek fényében Ausztria nem tudja jóváhagyni a rendelet elfogadását.

Szlovénia az alábbi nyilatkozatnak a Tanács jegyzőkönyvében való rögzítését kérte

Szlovénia úgy véli, hogy az egyes új génkezelési technikák útján nyert növényekről és a belőlük származó élelmiszerekről és takarmányokról szóló rendeletjavaslattal kapcsolatos megállapodás nem foglalkozik kellőképpen több alapvetően fontos kérdéssel, különösen ami a kockázatértékelést, a címkézést, a nyomonkövethetőséget, az analitikai módszerek rendelkezésre állását, valamint a tagállamoknak a döntéshozatallal és a termelési feltételekkel kapcsolatos autonómiáját illeti.

Szlovénia hangsúlyozza, hogy mivel jelenleg nem állnak rendelkezésre megfelelő ellenőrzési eszközök, továbbá fennáll a nem szándékos genetikai módosítások lehetősége, az elővigyázatosság elvét kell alkalmazni, és alapos kockázatértékelést kell végezni az emberi vagy állati egészségre, a környezetre vagy a mezőgazdasági termelésre gyakorolt lehetséges káros hatások megelőzése érdekében.

A fentiekre tekintettel Szlovénia nem tudja támogatni a megállapodást, és nem tud egyetérteni a javasolt rendelettel annak jelenlegi formájában, továbbá hangsúlyozni kívánja, hogy az innovációt felelős módon kell bevezetni, megalapozott tudományos bizonyítékokra támaszkodva, és oly módon, hogy az védje a környezetet és fenntartsa a választás szabadságát.

Szlovákia az alábbi nyilatkozatnak a Tanács jegyzőkönyvében való rögzítését kérte

Nagyra értékeljük a rendelet szövegezése terén elért előrelépést, azonban mivel a Szlovák Köztársaságnak továbbra is fenntartásai vannak az 1. kategóriájú NGT-növényekkel kapcsolatban – különösen azért, mert a rendelettervezet nem ad lehetőséget az 1. kategóriájú NGT-növények és a belőlük származó termékek címkézésére a teljes termelési láncban, így korlátozza a fogyasztók azon jogát, hogy megalapozott döntést hozzanak – **a Szlovák Köztársaság úgy határozott, hogy a rendelettervezet ellen szavaz.**

A Bizottság az alábbi nyilatkozatnak a Tanács jegyzőkönyvében való rögzítését kérte

Az Európai Bizottság ismételten hangsúlyozza, hogy teljes mértékben elkötelezett a belső piac és a növénynevelési ágazat, különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k) működésének védelme mellett.

E célból a kompromisszumos megállapodás rendelkezéseivel összhangban a Bizottság emlékeztet a Tanács által első olvasatban elfogadandó álláspont szövegében foglalt alábbi intézkedésekre:

1. A Bizottság szorosan nyomon fogja követni az NGT-rendeletnek az európai vetőmagágazatban működő kkv-kra gyakorolt hatását annak elkerülése érdekében, hogy az NGT növények fejlesztése és különösen szabadalmaztatása negatív hatásokhoz – például kkv-k kizárásához – vezessen a növénynevelési piacon.
2. A Bizottság felügyeli egy magatartási kódex kidolgozását, amely a lehető leghamarabb, de legkésőbb 6 hónappal a rendelet alkalmazásának megkezdése előtt elkészül.
3. A Bizottság értékelni fogja az engedélyezési platformok működését és a vetőmag-ágazat általi használatát annak érdekében, hogy biztosítsa a szabadalmak átláthatóságát, valamint a kkv-k tisztességes és észszerű feltételek melletti könnyített hozzáférését az engedélyekhez.
4. A Bizottság a növénynevelési piac különböző szereplői közötti kapcsolatok kiegyensúlyozása érdekében biztosítani fogja, hogy a kkv-k támogatást és iránymutatást kapjanak a növényekkel kapcsolatos szabadalmi kérdésekben.
5. A Bizottság eleget tesz valamennyi jelentéstételi kötelezettségének, többek között ötévente jelentést készít a rendelet végrehajtásáról (32. cikk (1) bekezdés), értékeli a rendelet hatását (32. cikk (3) bekezdés), értékeli az NGT növények szabadalmaztatási gyakorlatainak hatását (31. cikk (4) bekezdés), és ötévente jelentést készít a magatartási kódex működéséről (30. cikk (7) bekezdés).

6. A 31. cikk (4) bekezdése szerinti értékelés részeként a Bizottság mérlegelni fogja, hogy helyénvaló-e aktualizálni vagy kiegészíteni a biotechnológiai találmányok jogi oltalmáról szóló 98/44/EK irányelv bizonyos cikkeiről szóló 2016/C 411/03 értelmező közleményét. A Bizottság különösen azt fogja értékelni, hogy helyénvaló és jogilag megvalósítható lenne-e az említett irányelv 12. cikkében meghatározott, a növénygenetikai információkkal kapcsolatos találmányokra vonatkozó szabadalmazhatósági kritériumok, a lényegében biológiai eljárások fogalma és a kötelező keresztengedélyezéssel kapcsolatos feltételek további pontosítása és tisztázása, az irányelvben előírt jogi keret sérelme nélkül és az EU nemzetközi kötelezettségvállalásaival teljes összhangban.

7. Abban az esetben, ha a rendszer nem működik zökkenőmentesen, különösen a kkv-k tekintetében, a Bizottság adott esetben mérlegelni fogja kötelező feltételek vagy biztosítékok bevezetését a 31. cikk (10) bekezdésében előírt felülvizsgálati záradék részeként, teljes összhangban az EU nemzetközi kötelezettségvállalásaival.
